

KI og bærekraft

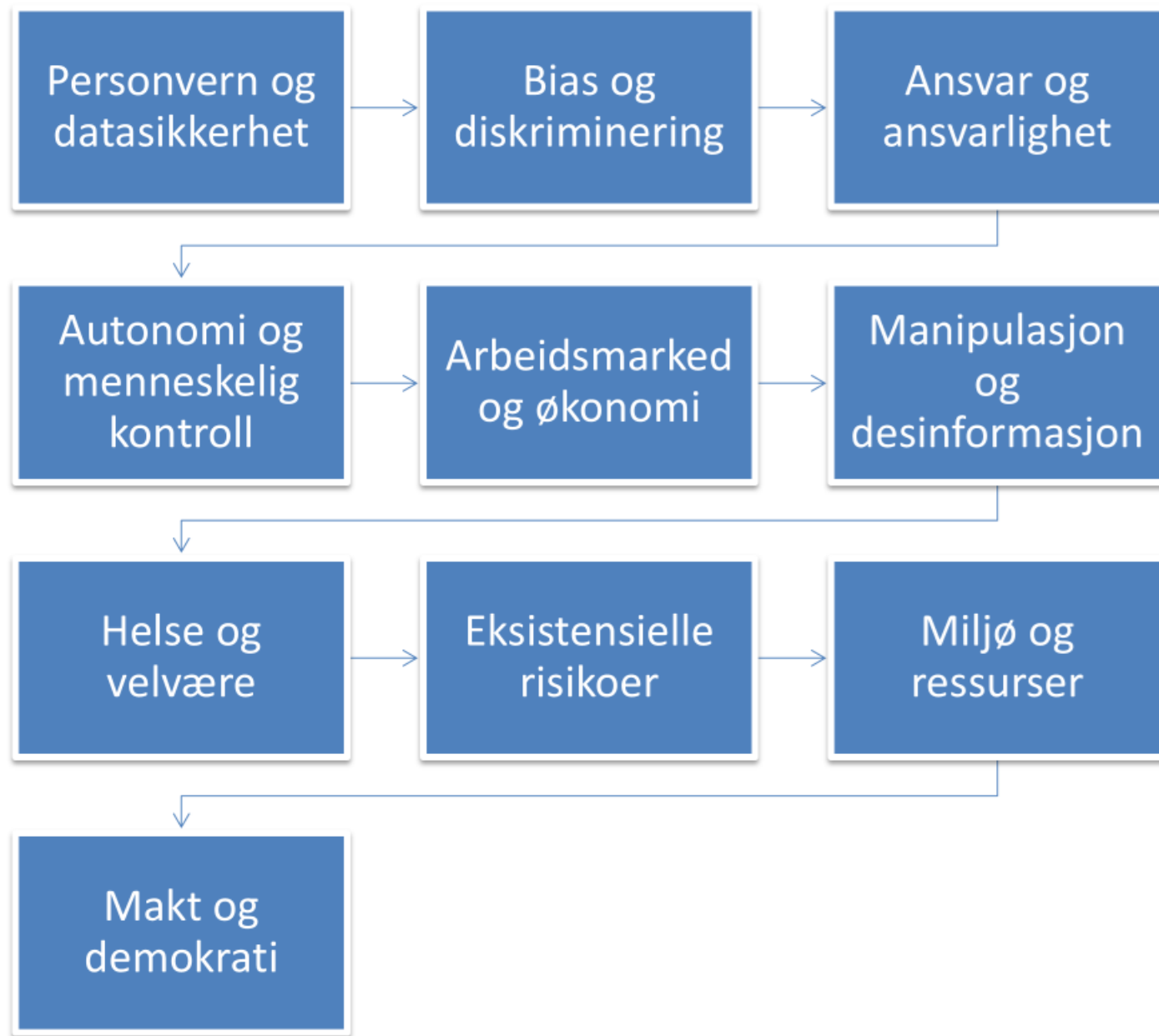
Anne Romsaas, KS

Digi Innlandet 29.04.2026

*«En selvstendig, effektiv og
nyskapende kommunesektor»*

(Noen av) utfordringene med KI

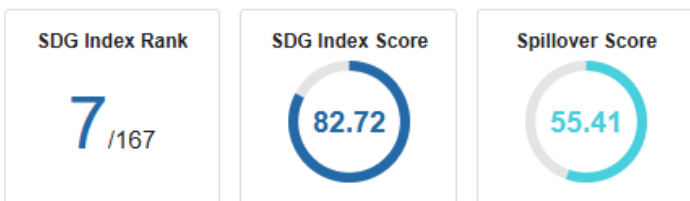

Norway

OECD member

BACK OVERVIEW INDICATORS FACT SHEET POLICY EFFORTS

SDG Dashboards and Trends

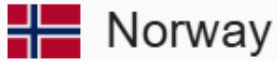
Click on a goal to view more information.

Dashboards: ● SDG achieved ● Challenges remain ● Significant challenges remain ● Major challenges remain ● Information unavailable

Trends: ↑ On track or maintaining SDG achievement ↗ Moderately improving → Stagnating ↓ Decreasing ↔ Trend information unavailable

Rank	Country	Score
1	Finland	87.02
2	Sweden	85.74
3	Denmark	85.26
4	Germany	83.67
5	France	83.14
6	Austria	83.01
7	Norway	82.72
8	Croatia	82.39
9	Poland	82.08
10	Czechia	81.94

SDR 2025

Spillover score

Spillover score: 55.41/100

Spillover rank: 157/167

Description

Each country's actions can have positive or negative effects on other countries' abilities to achieve the SDGs. The Spillover Index assesses such spillovers along three dimensions: environmental & social impacts embodied into trade, economy & finance, and security. A higher score means that a country causes more positive and fewer negative spillover effects.

Environmental and social impacts embodied into trade

- ● Exports of hazardous pesticides
- ↓ Scarce water consumption embodied in imports
- ↓ Fatal work-related accidents embodied in imports
- ● Victims of modern slavery embodied in imports
- → Air pollution associated with imports
- → Nitrogen emissions associated with imports
- ↓ Exports of plastic waste
- → GHG emissions embodied in imports
- ● Marine biodiversity threats embodied in imports
- ↗ Imported deforestation

Kompetanse og kapasitet

Mangel på KI-kompetanse fører til fragmentert bruk og begrenset samordning av løsninger

Usikkerhet rundt regelverk

GDPR, forvaltningsloven og AI Act skaper usikkerhet. KI-loven ventes ikrafttredelse Q3/Q4 2026

Organisatoriske forhold

Manglende eierskap og uklare ansvarslinjer hemmer implementering og samordning

Økonomiske begrensninger

Krevende kommuneøkonomi og usikker gevinstrealisering på kort sikt

Tekniske forutsetninger

Fragmentert systemlandskap og mangel på åpne API-er blokkerer KI-integrasjon

Anskaffelsesutfordringer

Variierende innkjøpskompetanse og manglende felles krav til KI-leverandører

Kunstig intelligens i kommunal sektor

ETABLERTE INITIATIVER

2025

- ✓ **KI-plan for kommunal sektor**
Felles strategi for ansvarlig og innovativ bruk av KI i alle kommuner og fylkeskommuner.
- ✓ **FoU: KI i helse og omsorg**
Anbefaler skalering av tale-til-tekst og bemanningsplanlegging til alle landets kommuner.
- ✓ **Partner i AI Learn og AI for Decisions**
KS bidrar med inntil 3 mill. kr pr. senter over 5 år (UiB og NTNU/SINTEF) og kobler kommunal sektors behov med forskningsmiljøene.

PÅGÅENDE TILTAK

2026

- **Samarbeid med leverandørmarkedet**
KS etablerer felles samhandlingsarena for kommuner, fylkeskommuner og KI-leverandører fra 2026.
- **Juridisk støtte, veiledning og maler**
Veiledning til kommunene for ROS-analyser, DPIA og EU AI Act-etterlevelse. Samarbeid med KI-Norge.
- **Felles økosystem**
Tilrettelegge for god, trygg og effektiv tjenesteutvikling for og med hele sektoren. Enklere, raskere og billigere. Dele, gjenbruke og samarbeide.
- **Kompetanse og spredningsaktiviteter**
Kompetansetiltak og samarbeid med bl.a. Diginettverkene for å styrke tjenesteutvikling, dele erfaringer og sprer kunnskap.

PLANLAGTE TILTAK

2026+

- ★ **Skalere 3 tjenester nasjonalt**
Tale-til-tekst, bemanningsplanlegging og KI i saksbehandling – fra pilot til bred nasjonal utrulling.
- ★ **KI-plattform for alle kommuner**
Felles «strømnett» som gir alle kommuner og fylkeskommuner sikker tilgang til KI, uansett størrelse.
- ★ **KI-fabrikk**
Bygge, dele og gjenbruke skreddersydde KI-løsninger på kommunenes egne data – med full kontroll på personvern.

På tegnebrettet – felles målbilde og veikart for KI i kommunal sektor

FELLES PRINSIPPER FOR KI I KOMMUNAL SEKTOR

1. Beslutningsstøtte - ikke autonom myndighetsutøvelse

KI skal understøtte, ikke erstatte, menneskelig vurdering der det er relevant.

2. Forklarbarhet og etterprøvbarehet

KI-løsninger skal være transparente og kunne redegjøres for.

3. Åpen-først-prinsipp

Data og modeller skal følge åpen-først-prinsipp der det er mulig.

4. Design for gjenbruk

KI skal designes for gjenbruk på tvers av enheter, kommuner, fylkeskommuner og fagsystemer - ikke lokale siloer.

5. Digital suverenitet

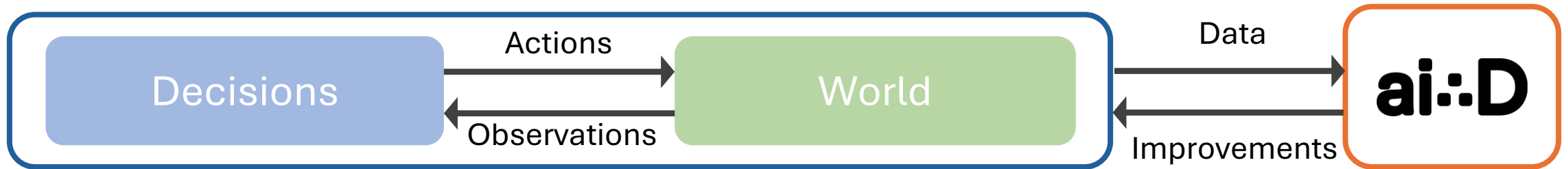
Kommunene og fylkeskommunene må ha kontroll over egne data og redusere avhengighet av store teknologiselskaper.

KI som løsning (Digital Norway)

- EU har anslått at teknologi generelt kan redusere globale utslipp med 20 prosent innen 2030.
- Mye av dette potensialet ligger i anvendelsen av **analytisk KI**:
 - Kunstig intelligens som brukes til mønstergjenkjenning, beslutningsstøtte, optimalisering, automatisering og prediksjon.
 - Analytisk KI kan optimalisere energibruk, planlegge transport mer effektivt, redusere matsvinn og bidra til smartere ressursforvaltning – noe som er nødvendig i overgangen til en mer sirkulær økonomi.
- **Kvantedatamaskiner** kan i fremtiden brukes til å simulere og optimalisere komplekse systemer som i dag krever enorme mengder energi, som vær- og klimamodeller, energinettverk, transportlogistikk og materialforskning.
 - De kan bidra til å utvikle mer effektive solceller, batterier med høyere kapasitet og nye former for karbonfangst.
 - Kvantebasert optimalisering kan også brukes til å styre strømforbruk og lagring i sanntid, slik at fornybar energi utnyttes bedre.
 - Selv om teknologien fortsatt er i tidlig fase, peker mange forskere på at kvantedatamaskiner kan bli et av de viktigste verktøyene for å akselerere grønn omstilling.

AI in operational decisions

ai::D improves critical decisions by making AI dependable where it really matters – in the real world, with all of its uncertainty, risk and consequences

Takk for meg!

<https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/kunstig-intelligens-ki/>

